

НАЦІОНАЛЬНИЙ АВІАЦІЙНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра менеджменту зовнішньоекономічної діяльності підприємств

Методичні рекомендації з організації самостійної роботи студентів з дисципліни «Креативний менеджмент»

для студентів спеціальності 073 «Менеджмент»
освітньо-професійної програми «Менеджмент зовнішньоекономічної
діяльності»

Укладач к.е.н., доц. Другова Є.В.

Розглянуто та схвалено
на засіданні кафедри менеджменту
зовнішньоекономічної діяльності
підприємств
Протокол № _ від «_» _____ 2021р.
Завідувач кафедри _____

Київ – 2021

ВСТУП

Дисципліна «Креативний менеджмент» викладається для студентів спеціальності 073 «Менеджмент» освітньо-професійної програми «Менеджмент зовнішньо-економічної діяльності».

Вона входить до блоку професійно-орієнтованих дисциплін, що відповідає державному стандарту підготовки фахівця.

Метою викладання дисципліни є формування продуктивних професійних умінь та їх застосування при прийнятті та реалізації управлінських рішень у професійній діяльності та підвищення комунікативних та креативних здібностей студентів

Завданнями вивчення навчальної дисципліни є:

- ознайомлення з основами креативного менеджменту, методами та інструментами пошуку креативних ідей;
- вивчення процедури формування та управління креативним колективом;
- розуміння сутності понять лідерства, влади, вплив; ознайомлення з їх формами з метою вирішення професійних завдань.
- ознайомлення з сутністю кадрової політики компанії та новими технологіями навчання менеджерів;
- набуття навичок прийняття, обґрунтування та забезпечення реалізації креативних управлінських рішень;
- вивчення сутності та методів мотивування креативності в колективі;
- формування практичних навичок ділового спілкування;
- набуття навичок самоменеджменту та лідерських здібностей.

Особливістю викладання дисципліни «Креативний менеджмент» є виконання самостійної роботи та розв'язання типових та специфічних задач.

Ситуаційні завдання та типові і специфічні задачі вирішуються на основі методик, розроблених викладачами кафедри менеджменту зовнішньоекономічної діяльності підприємств НАУ.

Окремі завдання та задачі об'єднані у межах модулів. Вивчення дисципліни передбачає виконання самостійної роботи з двох модулів.

1. Вид самостійної роботи

У процесі навчання студенти виконують завдання, які полягають у вивченні теоретичного матеріалу та виконанні практичних завдань.

2. Тематика, обсяг роботи, вимоги до оформлення

За основними темами курсу згідно з робочою програмою студент повинен вивчити теоретичний матеріал, проаналізувати приклади зі своєї практичної роботи та зробити висновки.

Робота оформлюється у окремому зошиті з указівкою прізвища, ім'я та по-батькові студента і коду навчальної групи.

Всі завдання при необхідності супроводжуються посиланнями на норми сучасного українського законодавства, відповідну методичку дослідження, указівками на підходи до вирішення ситуації.

3. Форма визначення варіанта завдання

Кожному студенту видається завдання для самостійної роботи. Варіант завдання обирається згідно нумерації студентів у списку групи, що міститься в журналі академічної групи. Номер студента у списку відповідає номеру його варіанту. Коли нумерація питань закінчиться, наступний студент знову повинен обрати перше завдання і так далі.

4. Основні теми курсу та їх зміст

Тема 1. Сутність та зміст креативного менеджменту

1. Креативність як основа управління сучасною компанією.
  2. Креативний менеджмент як наука та вид діяльності.
  3. Особливості креативного мислення.
  4. Характеристика менеджера креативного типу
- Рекомендована література [1-3]

Тема 2. Менеджмент ідей.

1. Сутність та складові творчого потенціалу особистості менеджера
  2. Методи розвитку креативності
  3. Методи пошуку креативних ідей
- Рекомендована література [1, 2]

Тема 3. Формування професійного креативного колективу.

1. Соціально-психологічна сутність творчого колективу (команди)
  2. Соціально-психологічний клімат та творча атмосфера колективу
  3. Принципи побудови та види організаційних структур креативного колективу
- Рекомендована література [1,2,3,6]

Тема 4. Методи колективного генерування ідей.

1. Особливості логічного та латерального мислення в креативному процесі. Модель креативності Д. Генрі.
  2. Інтелект як складова креативності. Види та структура інтелекту.
  3. Методи колективного генерування ідей. Стимули та їх роль і генеруванні ідей.
- Рекомендована література [1,3,9]

Тема 5. Управління творчим колективом.

1. Методи управління творчим колективом.
2. Характеристика та особливості управління віртуальною організацією

3. Інновації як механізм управління креативною командою.
  4. Види управлінського впливу.
- Рекомендована література [3,6,8]

Тема 6. Кадрова політика підприємства.

1. Творча діяльність менеджера та підлеглого
  2. Кадрова політика та професійний відбір
  3. Креативні методи професійного відбору
  4. Сутність та зміст навчання персоналу
  5. Тренінг і коучинг –нові технології навчання менеджерів
  6. Мотивація творчої активності і праці
- Рекомендована література [1-3,4,6]

Тема 7. Технологія прийняття та реалізації креативних управлінських рішень.

1. Управлінські рішення як соціально-психологічна категорія менеджменту
  2. Умови прийняття управлінських рішень
  3. Креативні методи пошуку і прийняття управлінських рішень
  4. Інтуїтивні управлінські рішення
- Рекомендована література [2,4,10,11]

Тема 8. Креативна мотивація персоналу.

1. Мотивація як частина трудової діяльності
  2. Види та зміст теорій мотивації
  3. Креативні методи підвищення мотивації
  4. Мотивація до творчого вирішення проблем та генерування ідей
- Рекомендована література [3,6,7]

Тема 9. Управлінське спілкування.

1. Сутність та види ділового спілкування. Діловий етикет
2. Нарада, як форма ефективного ділового спілкування. Види нарад.
3. Стратегії ведення ділових переговорів
4. Особливості етичної ділової поведінки різних країн світу
5. Рекомендована література [2,5,10]

Тема 10. Самоменеджмент.

1. Сутність та зміст самоменеджменту та саморозвитку
2. Управління емоційним інтелектом
3. Методи формування власних цілей та вдосконалення лідерських здібностей.
4. Компоненти міжособистісного спілкування.
5. Стратегія та тактики ефективного переконання.
6. Рекомендована література [1,4,10]

5. Ситуаційна вправа та завдання на розвиток креативності для самостійного вирішення

Ситуаційна вправа «Креативний менеджер»

Підприємство свої перші кроки в бізнесі зосереджувало на випуску соціально спрямованої продукції та забезпечення мешканців регіону робочими місцями.

В подальшому зростаючі амбітні цілі вимагали адекватних тактичних рішень керівництва. Крісло генерального директора отримав молодий та ініціативний Валентин Олександрович. До цього він був менеджером комерційного відділу, знав діяльність підприємства та мав досвід у сфері менеджменту. Колектив мав великі сподівання на нового керівника.

На першому засіданні новий керівник усім сподобався. Адже він сказав "Єдиний шанс збільшити наші доходи - це активно експериментувати з продукцією. Ми повинні задовільнити попит споживача на високоякісні товари, використовуючи найкращу сировину". Для втілення інновацій на підприємстві вирішили застосувати комплексний підхід, важливе місце в якому віддали модернізації технологічного процесу.

Для розробок проекту об'єдналися менеджери з маркетингу та збуту. Керівництво організувало конкурс на кращий проект по модернізації виробництва. Щоб досягти успіху та перемоги менеджери працювали понаднормово. Переможець конкурсу повинен отримати підвищення заробітної плати та відпочинок на морі з сім'єю.

Оксана Василівна виграла конкурс. Але її зарплату не підвищили, їй не дали відпустки на морі. Адже перед компанією постає нова важлива мета - розширення ринку збуту. Тому всім слід більше працювати. Це стосувалося всіх співробітників компанії. Обіцяного підвищення заробітної плати працівникам залишилося не відбулося. Колектив зрозумів: слово і діло керівника є різні

Люди працювали понаднормово, щоб освоїти нові технології та техніку. Згодом Валентин Олександрович повідомив колективу про новий мотивований та розвинений менеджмент. Менеджери будуть отримувати 20% премії у разі виконання фінансового плану. Але звичайних працівників це не стосувалося. Як наслідок, менеджери їх змушували працювати понад норму та без доплат.

Продукція компанії стала відомою в усіх регіонах України. Підприємство отримувало великі замовлення. Ринок збуту розширився, прибуток зріс. Проте мікроклімат у колективі погіршився. Працівники втомилися чекати покращень, почався страйк. Керівник зрозумів, що треба негайно вжити ефективних заходів і виплатити премію

Але через місяць виплати зупинилися, премії отримували лише керівник та менеджери. Фінал логічний. Розпочалася плінність кадрів, люди йшли працювати до конкурентів. Компанія втратила свої позиції на ринку, якість продукції погіршилася, прибуток зменшився.

Питання для аналізу.

1. В чому полягала основна помилка директора при виборі стратегії компанії?

2. Чим під час впровадження інновацій знехтувало керівництво?

3. Чи можна такого керівника вважати креативним? Якщо так, то за якими параметрами? Якщо ні, то чому?

4. Якими діловими якостями має володіти генеральний директор, щоб його діяльність була ефективною?

Вправа 1 на розвиток креативності «Нові назви»

Всі предмети та явища, що нас оточують можливо описати точними і правильними словами або фразами. Студентам необхідно проявити свої творчі задатки шляхом створення та висловлювання нових, оригінальних і цікавих для оточуючих назв запропонованих предметів або умов існування.

Запропонуйте п'ять назв для:

нового крему;

ділового стилю одягу;

марки автомобіля;

своєї собаки;

комп'ютерної компанії;

умов проживання в гуртожитку;

своєї майбутній кваліфікації.

Вправа 2 на розвиток креативності «Правильно формуємо питання»

Правильно формулювати питання не менш важливо, ніж дати правильну відповідь. Придумайте по одному питання для кожного із запропонованих предметів та явищ. Питання потрібно сформулювати так, щоб особа чітко зрозуміла, що ви хочете запитати та відповіддю було саме це слово.

психологія;

економіка,

мир у всьому світі;

політика;

релігія;

біологія;

життя.

6. Рекомендована література

Основна література

1. Креативний менеджмент: підруч. [для вивч. дисципліни студ. денної та заочної форм] / проф., д.е.н. В. Я. Брич, к.іст.н. М. М. Корман. – Тернопіль : ТНЕУ, 2018. – 220 с.

2. Довгань Л.Є. Креативний менеджмент: навч посібник / Л.Є. Довгань, Н.І.Ситник – К.: ВД Винниченко. 2014. – 248 с.

3. Окорський В.П. Креативний менеджмент: Підручник / Окорський В.П., Валюх А.М. – Рівне: НУВГП, 2017. – 344 с.

4. Брич В.Я. Психологія управління: навч. посіб. / В. Я. Брич, М. М. Корман – К.: Кондор-Видавництво, 2013, 384 с.

5. Ткачук О.М. Бізнес-культура : [навч. посіб.] / О.М. Ткачук. – Вінниця: ВТЕІ КНТЕУ, 2013. – 204 с.

Допоміжна література

6. Процак К. В. Креативність персоналу як важливий чинник інноваційного розвитку підприємства / К. В. Процак, О. П. Просович // Вісник Національного університету «Львівська політехніка». – 2011. – № 698. – С. 272–276.

7. Корман М. М. Психологічний профіль ефективного керівника: метод. посіб. – Тернопіль: Джура, 2012. – 96 с.

8. Інноваційне підприємництво: креативність, комерціалізація, екосистема : навч. посібник / Ю. М. Бажал [та ін.] ; ред. Ю. М. Бажал. – Київ : Пульсари, 2015. – 278 с.

9. Назарова Г. В. Креативна економіка та менеджмент: навчальний посібник [Електронний ресурс] / Г. В. Назарова, Ю. В. Сотнікова. – Харків: ХНЕУ, 2018. – 160 с.

10. Грищенко, І. М. Підприємницький бізнес [Текст] : підруч. для студ. вищ. навч. закл. – К. : Грамота, 2016. – 519 с.

Інформаційні ресурси в Інтернеті

11. Букацелі А. В. Креативне підприємництво як ресурс економіки. Ефективна економіка. 2018. № 6. – URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=6426>